OʻZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

PEDAGOGIK INNOVATSIYALAR, PROFESSIONAL TA'LIM BOSHQARUV HAMDA PEDAGOG KADRLARNI QAYTA TAYYORLASH VA ULARNING MALAKASINI OSHIRISH INSTITUTI

MALAKA TALABI

BOSHLANG'ICH PROFESSIONAL TA'LIM DARAJASI

Kasb kodi va nomi:

30711406-Avtomobil elektr va elektron jihozlariga xizmat ko'rsatish

Kvalifikatsiya(lar) nomi:

- 1. Avtomobil elektr va elektron jihozlariga texnik xizmat koʻrsatish boʻyicha elektrchilangar;
- 2. Avtomobil texnik holatini diagnostika qilish boʻyicha operator;
- 3. Elektromobillarga texnik xizmat ko'rsatish ustasi
- 4. "B" yoki "BC" toifali avtomobil haydovchisi.

SO'Z BOSHI

- 1. Pedagogik innovatsiyalar, professional ta'lim boshqaruv hamda pedagog kadrlarni qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish instituti tomonidan ISHLAB CHIQILDI VA TASDIQLASHGA TAQDIM ETILDI.
- 2. Oʻzbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy va oʻrta maxsus, kasb-hunar ta'limi yoʻnalishlari boʻyicha oʻquvuslubiy birlashmalar faoliyatini Muvofiqlashtiruvchi kengashning 2023-yil 11-avgustdagi 4-son yigʻilishida ma'qullangan va Vazirlikning 2023-yil 25-avgustdagi 391 son buyrugʻi bilan **TASDIQLANDI VA JORIY ETILDI.**

Mazkur malaka talabi Oʻzbekiston Respublikasi hududida rasmiy chop etish huquqi Oʻzbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligiga tegishli.

MUNDARIJA

1.	Qoʻllanilishsohasi	4
2.	Kasbiy ta'lim xususiyati	4
3.	Bitiruvchilarning kasbiy faoliyati tavsifi	5
4.	Ta'lim dasturini o'zlashtirgan bitiruvchilarning umumiy va kasbiy	
	kompetensiyalariga qoʻyiladigan talablar	5
5.	Oʻquv reja tuzilmasi va ularga qoʻyiladigan talablar hamda bitiruvchida	
	shakllantiriladigan kompetensiyalar	9
6.	Avtomobil elektr jihozlariga xizmat koʻrsatish chilangarikasbi oʻquv	
	yuklamasi	24
7.	Avtomobil elektr jihozlarigaxizmat koʻrsatish chilangari kasbining ta'lim	
	dasturini oʻzlashtirishga qoʻyilgan talablar va bitiruvchilarni baholash	24

1. Qo'llanilish sohasi

Mazkur malaka talabi "Avtomobil elektr va elektron jihozlariga xizmat koʻrsatishi" kasbi boʻyicha kadrlar tayyorlashning zaruriy bilimlar mazmuni va kasbiy kompetensiyasiga qoʻyiladigan talablarni va pirovard maqsadlarini, shuningdek ta'lim oluvchilarning oʻquv yuklamalari hajmi va standart talablarini bajarilishi nazoratini belgilaydi.

Malaka talabi ta'lim oluvchilarning kasbiy tayyorgarligi sifati va kasbiy kompetensiyasini baholashda hamda ta'lim muassasalarini attestatsiyadan o'tkazishda asosiy mezon hisoblanadi. Mazkur talablarning bajarilishi professional ta'lim muassasalarining bitiruvchilariga professional ta'limning tegishli darajasini olganligi to'g'risida davlat namunasidagi hujjat berilishi uchun asos hisoblanadi.

Malaka talabi ta'limni boshqarish davlat organlari hamda ta'lim faoliyati subyektlari tomonidan, idoraviy bo'ysunuvi va mulkchilik shakllaridan qat'iy nazar, tadbiq etilishi majburiydir.

Ushbu malaka talabi Avtomobil elektr va elektron jihozlariga texnik xizmat koʻrsatish boʻyicha elektrochilangar, (H04.003.169.0851/Б-20-son), Avtomobil texnik holatini diagnostika qilish boʻyicha operator va "B" yoki "BC" toifali avtomobil haydovchisi (yuk avtomobillari uchun H04.169.0845/Б-20-son va yengil avtomobillari uchun H04.169.0846/Б-20-son)kasblarining tasdiqlangan kasbiy standart asosida ishlab chiqildi.

2. Kasbiy ta'lim xususiyati

- **2.1.30711406-Avtomobil elektr va elektron jihozlariga xizmat koʻrsatish** kasbi doirasida beriladigan kvalifikatsiyalar:
- 1. Avtomobil elektr va elektron jihozlariga texnik xizmat koʻrsatish boʻyicha elektrchilangar;
 - 2. Avtomobil texnik holatini diagnostika qilish bo'yicha operator;
 - 3. Elektromobillarga texnik xizmat ko'rsatish ustasi
 - 4. "B" yoki "BC" toifali avtomobil haydovchisi.

Umumta'lim muassasalarining 9-sinf bitiruvchilari hisobidan shakllantirilgan guruhlarda 2 yillik.

Kamida umumiy oʻrta ma'lumotga ega boʻlgan shaxslar hisobidan shakllantirilgan guruhlarda tanlangan kvalifikatsiyalar sonidan kelib chiqib oʻqish muddati belgilanadi. Bu guruhlarda kasb doirasida beriladigan kvalifikatsiyalardan birortasini muvaffaqiyatli oʻzlashtirgan shaxslarga belgilangan namunadagi diplom beriladi va mehnat bozorida ishlash huquqi beriladi. Egallanmagan kvalifikatsiyalarni qayta oʻzlashtirishga ruxsat beriladi va mazkur kvalifikatsiyani muvaffaqiyatli oʻzlashtirganlarga belgilangan tartibda sertifikat beriladi.

2.2. Ruhiy-fiziologik fazilatlar minimumi: kuzatuvchanlik, diqqatni bir joyga qaratish, fikrni jamlash, qoʻl-oyoq harakatini jarayonga moslashtirish, har

tomonlama tez fikrlash va faraz qilish, yorugʻlikni sezish, faol va tez xotirlash, harakat xotirasi va moslashuvchanlik.

2.3. Ta'limni davom ettirish imkoniyatlari.

30711406-Avtomobil elektr va elektron jihozlariga xizmat koʻrsatish kasbi bitiruvchisi keyinchalik kasbiy ta'limini chuqurlashtirish maqsadida:

kadrlar malakasini oshirish tizimida, tarmoq oʻquv muassasalarida va maxsus kurslarida malakani oshirishi;

kasbiy faoliyatning tegishli sohasida yanada yuqoriroq malakaga erishish maqsadida oliy ta'lim muassasasida o'qishni davom ettirishi mumkin.

2.4. O'qishga qabul shartlari.

Oʻqishga qabul shartlari amaldagi qonunchilik asosida amalga oshiriladi.

3. Bitiruvchilarning kasbiy faoliyati tavsifi

3.1.Bitiruvchining kasbiy faoliyat sohasi:

Barcha turdagi yengil va yuk avtomobillari elektr jihozlari nosozliklarini aniqlash, diagnostika qilish, ularga servis xizmat koʻrsatish, ta'mirlash hamda yigʻish ishlarini mehnat muhofazasi qoidalariga amal qilgan holda bajarish.

3.2. Bitiruvchining kasbiy faoliyat obyektlari:

3.2.1 Avtomobil elektr va elektron jihozlariga texnik xizmat koʻrsatish boʻyicha elektrochilangar kvalifikatsiyasi boʻyicha:

avtomobil elektr jihozlariga servis xizmat koʻrsatish va ta'mirlash uchun texnik jihozlar, moslamalar hamda asboblar bilan jihozlangan xona;

avtotransport vositalari elektr jihozlariga servis xizmat koʻrsatish va ta'mirlashga oid texnik hujjatlar bilan ishlash xonasi.

3.2.2. Avtomobil texnik holatini diagnostika qilish boʻyicha operator kvalifikatsiyasi boʻyicha:

avtotransport vositalari texnik nazorat qilish va diagnostika qilish ustaxonasi;

avtotransport vositalari servis xizmat koʻrsatish va ta'mirlashga oid texnik hujjatlar bilan ishlash xonasi.

3.2.3 Elektromobillarga texnik xizmat ko'rsatish ustasi kvalifikatsiyasi bo'yicha:

elektromobillarga texnik xizmat koʻrsatish va ta'mirlash uchun texnik jihozlar, moslamalar hamda asboblar bilan jihozlangan xona;

elektromobillarga texnik xizmat koʻrsatish va ta'mirlashga oid texnik hujjatlar bilan ishlash xonasi

3.2.4"B" yoki "BC" toifali avtomobil haydovchisi kvalifikatsiyasi boʻyicha: yengil avtomobillar;

yuk avtomobillar.

3.3. 30711406-Avtomobil elektr va elektron jihozlariga xizmat koʻrsatish kasbi boʻyicha ta'lim oluvchi quyidagi faoliyat turlariga tayorlanadi;

3.3.1. Avtomobil elektr va elektron jihozlariga texnik xizmat koʻrsatish boʻyicha elektrochilangar kvalifikatsiyasi boʻyicha:

avtomobil agregat va uzellarini kompyuter, stendlar (skaner100, skaner X-431 va KEC-200) yordamida umumiy tashxislash;

avtomobillarni elektr jihozlarini diagnostika qilish jihozlaridan (Э-214 va Э-205)foydalanish;

generator va startyorni texnik holatini tashxislash qurilmalaridan foydalanish;

avtomobil faralarini tekshirish testeridan foydalanish; avtomobilni akkumulyator batareyasini tekshirish TOOLS densimetri, jihozlarini ishlatish.

3.3.2. Avtomobil texnik holatini diagnostika qilish boʻyicha operator kvalifikatsiyasi boʻyicha

avtomobil nosozliklarini aniqlash (skaner Launch Pilot Scan);

MDI yordamida avtomobilni skanerlash(umumiy diagnostika)

avtomobil agregat va uzellarini kompyu'ter, stendlar (skaner100, skaner X-431 va KEC-200) yordamida umumiy tashxislash.

3.3.3 Elektromobillarga texnik xizmat ko'rsatish ustasi kvalifikatsiyasi bo'yicha:

- elektromobil elektr va elektron jihozlarini kompyuter, stend va skanerlar (Launch Pilot Scan, skaner 100, skaner X-431 va KEC-200) yordamida umumiy tashxislash;
- elektromobil dvigateli, batareyasi va zaryadlash qurilmalarini tekshirishda multitester, TOOLS densimetri va texnik jihozlarni ishlatish.

3.3.4."B" yoki "BC" toifali avtomobil haydovchisi kvalifikatsiyasi boʻyicha:

yoʻlga chiqishdan oldin transport vositasini koʻrikdan oʻtkazish va harakatlanish jarayonida transport vositasining texnik holatini nazorat qilish;

harakatlanish jarayonida yuzaga kelgan nosozliklarni xavfsizlik texnikasi talablariga rioya etgan holda bartaraf etish;

transport vositasini texnik qarovida hamda yuk ortish, tushirishda xavfsizlik texnikasi qoidalariga rioya etish;

avtomobillarni boshqarish.

4. Ta'lim dasturini o'zlashtirgan bitiruvchining umumiy va kasbiy kompetensiyalariga qo'yiladigan talablar

4.1.Avtomobil elektr va elektron jihozlariga xizmat koʻrsatish bitiruvchilari umumiy kompetensiyasiga qoʻyiladigan talablar:

Professional ta'lim muassasalari bitiruvchisi quyidagi umumiy kompetensiyalarga ega bo'lishi kerak:

- UK-1. Kasbiy faoliyat doirasida vujudga keladigan turli masalalar yechimini topish usullarini tanlay olish;
- UK-2. Rahbar tomonidan belgilangan maqsadga erishish uchun jamoada ishlay olish;

- UK-3. O'zining kasbiy malakasini va shaxsiy kamolotini takomillashtirib borish;
- UK-4. Jamoada ma'lum vazifani bajarishga yoʻnaltirilgan guruhda ishlash, hamkasblar, rahbarlar, mijozlar bilan samimiy, xushmuomala va samarali muloqot qilish;
- UK-5. Ta'lim olgan tilida fikrini ogʻzaki va yozma ravishda ravon bayon qilish hamda chet tilari ingliz rus tilarini bilishi;
- UK-6. Umuminsoniy fazilatlarga ega boʻlish, oʻz millatini va Vatanini sevish, u bilan faxrlanish, milliy urf-odatlar, qadriyatlarni hurmat qilish;
- UK-7. Professional vazifalarni samarali bajarish uchun zarur boʻladigan ma'lumotlarni qidirish;
 - UK-8. Kasbiy faoliyatida axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini qo'llash;
 - UK-9. Kasbga doir hujjatlar bilan ishlash;
- UK-10. Kasbiy faoliyatda xavfsizlik texnikasi va mehnat muhofazasi qoidalariga amal qilish ko'nikmalariga ega bo'lish.
 - 4.2. Avtomobil elektr jihozlariga xizmat koʻrsatish chilangari kasbi bitiruvchilari kasbiy kompetensiyasiga qoʻyiladigan talablar:
- 4.2.1 Avtomobil elektr va elektron jihozlariga texnik xizmat koʻrsatish boʻyicha elektrchilangar kvalifikatsiyasi boʻyicha:
 - KK-1.1 Avtomobilni elektr jihozlari va tizimlarini tashxislash;
- KK-1.2 Avtomobillarni o't oldirish tizimiga servis xizmat ko'rsatish ishlarini bajarish;
 - KK-1.3 Avtomobil elektr jihozlarini yechish va nosozliklarini bartaraf etish;
 - KK-1.4 Servis xizmat ko'rsatish me'yoriy hujjatlarini rasmiylashtirish;
 - KK-1.5 Ish jarayonida mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlikni ta'minlash.
- 4.2.2. Avtomobil texnik holatini diagnostika qilish boʻyicha operator kvalifikatsiyasi boʻyicha:
- KK-2.1 Avtotransport vositalarining texnik holatini tekshirish uchun ish joylarini tayyorlash;
- KK-2.2 Avtotransport vositalarini texnik holatini diagnostika qurilmalarini qoʻllash;
- KK-2.3 Avtotransport vositalarining texnik holatini tekshirish uchun texnologik uskunalarni ishlatish;
 - KK-2.4 Ish jarayonida mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlikni ta'minlash.
- 4.2.3. Elektromobillarga texnik xizmat ko'rsatish ustasi kvalifikatsiyasi bo'yicha:
- KK-3.1 Elektromobil agregat va mexanizmlarini tashxislash, texnik xizmat koʻrsatish va ta'mirlash;
- KK-3.2 Elektromobil elektr va elektron jihozlarini tashxislash, texnik xizmat koʻrsatish va ta'mirlash;

- KK-3.3 Elektromobil dvigatelini tashxislash, texnik xizmat koʻrsatish va ta'mirlash;
- KK-3.4 Elektromobil batareyasi va zaryadlash qurilmalarni tashxislash, texnik xizmat koʻrsatish va ta'mirlash.

4.2.4. "B" toifali haydovchi kvalifikatsiyasi bo'yicha:

- KK-4.1. "B" toifadagi avtomobillarni boshqarish;
- KK-4.2. Harakat yoʻnalishida avtomobillarga servis xizmat koʻrsatish;
- KK-4.3. Avtomobillarni ekspluatatsiya qilishda mayda nosozliklarni bartaraf etish;
- KK-4.4. Yoʻl harakati qoidalari va harakat xavfsizligiga rioya qilib avtomobilni boshqarish;
 - KK-4.5. Belgilangan shakldagi hujjatlar bilan ishlash;
- KK-4.6 Yoʻl-transport hodisasi sodir boʻlgan joyda jabrlanganlarga birinchi yordam koʻrsatish.

4.2.5. "BC" toifali haydovchi kvalifikatsiyasi bo'yicha:

- KK-5.1. "BC" toifadagi avtomobillarni boshqarish;
- KK-5.2. Harakat yoʻnalishida avtomobillarga servis xizmat koʻrsatish;
- KK-5.3. Avtomobillarni ekspluatatsiya qilishda mayda nosozliklarni bartaraf etish;
- KK-5.4. Yoʻl harakati qoidalari va harakat xavfsizligiga rioya qilib avtomobilni boshqarish;
 - KK-5.5. Belgilangan shakldagi hujjatlar bilan ishlash;
- KK-5.6. Yoʻl-transport hodisasi sodir boʻlgan joyda jabrlanganlarga birinchi yordam koʻrsatish;
 - KK-5.7. Yengil va yuk avtomobillarda tashish ishlarni tashkil etish.

•

5. Oʻquv reja tuzilmasi va ularga qoʻyiladigan talablar hamda bitiruvchida shakllantiriladigan kompetensiyalar

T/r	Fan (modul) nomi	Ritiruychi oʻzlashtirishi lozim hoʻlgan hilim va koʻnikmalar		Shakllantirilad igankompeten siyalar
		Bilimlar	Koʻnikmalar	
		2.Umumkasbiy far	nlar bloki	
2.01	Elektr sxemalarni oʻqish	 elektr sxemalar haqida umumiy ma'lumotlar, elektr sxemalarni chizish va oʻqish qoidalari, sxemalarning shartli belgilari; konstruktorlik,texnologik va boshqa normativ hujjatlarning asosiy talablari; sxemalarni tuzish uchun – konstruktorlik hujjatlari yagona tizimi (YESKD) va texnologik hujjatlar yagona tizimi (YESTD) talablarini; sxemalarning turlari; qurilma va jihozlarni tasvirlashni asosiy vositalari; shartli grafik belgilashlarni qurish. 	 sxemalar va grafiklarni oʻqish va chizish; turli xil murakkablikdagi elektr va montaj sxemalarni oʻqish va bajarish; avtomobil elektr jihozlari priborlari,uzel va mexanizmlarni elektr sxemalarini oʻqish; funksional, tizimli, ulash, birlashtirish, joylashish va umumiy sxemalar; elektr sxemalarni bajarish uchun umumiy talablar; GOST 2.701 84 Sxemalar turlari va xillari GOST 2.702 75 elektr sxemalarni bajarish qoidalari; elektr sxemalarda shartli grafik belgilashlarni oddiy geometrik namunalardan (nuqta kesim,toʻgʻri chiziq,dumaloq va uning qismlari,toʻgʻri burchak va 	
2.02	Mehnat muhofazasi va texnikaxavfsizligi	 mehnat muhofazasi boʻyicha asosiy meyoriy hujjatlar; avtomobil transporti korxonalarida xavfli va zararli ishlab chiqarish omillari; zararli moddalar bilan ishlashda xavfsizlik choralari; shaxsiy muhofaza vositalari; kasb kasalligining oldini olish; mehnat muhofazasini xududiga, ishlab chiqarish va yordamchi binolarga talabi; 	uchburchak) foydalanib qurish - mehnat muhofazasi boʻyicha asosiy meyoriy hujjatlarni tushunish va hujjatlar bilan ishlay olish; - avtomobil transporti korxonalarida xavfli va zararli ishlab chiqarish omillari aniqlash, zararli moddalar bilan ishlashda xavfsizlik choralari koʻrish, shaxsiy muhofaza vositalarini ish turiga qarab tanlay olishni; - mehnat muhofazasini xududiga, ishlab chiqarish va yordamchi binolarga talabi boʻyicha meyorlarni bilishi;	UK-6, UK-8, UK-9, UK-10 KK-1.2, KK-2.1,

		 mehnatni sanitar gigiyenik sharoitlari; harakat tarkibini texnik holati va jihozlanishga umumiy talablar; yuk ortish va tushirishda xavfsizlik texnikasi talablari; avtomobillarga servis xizmat koʻrsatish va ta'mirlashda xavfsizlik texnikasi qoidalari; siqilgan gaz va havoni quvvatidan foydalanishdagi xavsizlikni asosiy shartlari; elektr xavfsizligi; transport korxonalarida yongʻin xavfsizligi; atrof muhitni muhofazasi. 	 ish joyida mehnatni sanitar gigiyenik sharoitlarini ta'minlash; harakat tarkibini texnik holatini tekshirish va jihozlanishni talab asosida bajarish; yuk ortish va tushirishda xavfsizlik texnikasiga rioya qilish; avtomobillarga servis xizmat ko'rsatish va ta'mirlashda xavfsizlik texnikasi qoidalariga rioya qilish; siqilgan gaz va havoni quvvatidan foydalanishdagi xavfsizlikni ta'minlash; elektr xavfsizligi bo'yicha ko'nikmalarga ega bo'lish; transport korxonalarida yong'in xavfsizligiga rioya qilish; atrof muhitni muhofaza qilish. 	
2.03	Elektrotexnika va elektronika asoslari	 oʻzgarmas va oʻzgaruvchan elektr toki xususiyatlarini; elektr tokining kuchi, kuchlanishi, quvvatini, oʻtkazuvchilar qarshiligini oʻlchov birliklarini, ularni oʻlchash usullarini; sodda elektrik, magnit va elektron zanjirlarni asosiy parametrlarini hisoblash va oʻlchash usullarini; oʻtkazuvchilar va tok manbaalarini ketma-ket hamda parallel ulash prinsiplarini; elektr oʻlchov asboblari (ampermetr, voltmetr) tuzilishini, ularning ishlash prinsiplarini, elektr zanjiriga ulash qoidalarini; oʻzgarmas, oʻzgaruvchan tok generatorlari magnit maydoni xususiyatlarini, ularning tuzilishi va ishlash prinsiplarini; 	 sodda elektrik, magnit va elektron zanjirlarni asosiy parametrlarini oʻlchash; oʻtkazuvchilar va tok manbaalarini ketma-ket hamda parallel ulash bilish; oʻzgarmas, oʻzgaruvchan tok generatorlari magnit maydoni hosil qilish xususiyatlarini, ularning tuzilishi hamda ishlash prinsiplarini bilish; 	UK-1, UK-7, UK-8, UK-10, KK-1.3.

		 ishlatayotgan dastgohlarida oʻrnatilgan elektrodvigatellarini ishga tushirish va toʻxtatish qoidalarini; elektrodvigatellarning himoya apparatlarini; qisqa toʻtashuvdan saqlanish (yerga ulash, nollash) usullari. 		
2.04	Avtomobillar tuzilishi.	avtomobillarning umumiy tuzilishi;dvigatellarni umumiy tuzilishi va ish sikllari;	- avtomobillarni tuzilishini boʻlaklarga boʻlib oʻrganish;	KK-1.1, KK-1.2,
		- dvigatelni mexanizm tizimilari tuzilishi va ishlash	- dvigatellarni mexanizm va sistemalari tuzilishi	KK-1.3,
		prinsipi;	bo'yicha amaliy mashg'ulotlarni mustaqil ravishda	KK-1.4,
		- transmissiyaning vazifasi, tuzilishi va ishlash	bajarish;	KK-1.5,
		prinsipi;	- avtomobillarning transmissiyasi, yurish qismi,	KK-2.1,
		yurish qismining vazifasi va tuzilishi;boshqarish organlarining vazifasi va tuzilishi.	boshqarish, organlarini tuzilishi boʻyicha amaliy mashgʻulotlarni mustaqil ravishda bajarish;	KK-2.2, KK-2.3,
		- boshqarish organiarining vazirasi va tuzilishi.	- barcha turdagi avtomobillarni tavsifnomalarini	KK-2.4.
			maxsus ma'lumotnoma asosida tuzib chiqish.	KK 2. II
2.05	Biznes asoslari	- tadbirkorlik faoliyati turlari va shakllari;	- biznes gʻoyani izlash va tanlash;	UK-1;
		- yangi korxona tashkil etish va faoliyat	- tadbirkorlik shaklini tanlash;	UK-3;
		yoʻnalishlarini tanlash;	- oʻz oʻzini band qilish faoliyatini roʻyxatdan	UK-4;
		- korxonani tashkil etish tartibi;	oʻtkazish;	UK-7;
		- tadbirkorlik subyektlarini davlat roʻyxatidan	- shaxsiy biznesni tashkil etish va uni davlat	UK-8;
		oʻtkazish tartibi;	roʻyxatidan oʻtkazish;	UK-9;
		 - bankdan kredit olish va rasmiylashtirish tartibi; - marketing tadqiqotlari va oʻz mahsulotini 	- biznes faoliyatini yuritish uchun marketing strategiyalarini ishlab chiqish;	UK-11;
		reklama qilish yoʻllari;	- mahsulot va xizmatlarni reklama qilish;	UK-12.
		- biznesni rivojlantirish yoʻllari;	- bank kreditlarini rasmiylashtira olish;	
		- xodimlarni tanlash va boshqarish tartibi;	- marketing tadqiqotlari oʻtkazish;	
		- tadbirkorlik faoliyatida elektron davlat	- oʻz mahsulotini reklama qilish;	
		xizmatlari;	- xarajatlar va daromad hisobini aniqlash;	
		- tadbirkorlik subyektlarini soliqqa tortish tartibi;	- biznesni rivojlantirish yoʻllarini izlab topish;	
		- biznes-rejaning vazifasi va asosiy boʻlimlari;	- xodimlarni tanlash va boshqarish;	
		- tadbirkor madaniyati va etikasi.	- elektron davlat xizmatlaridan foydalanish;	

2.06	Oʻquv amaliyoti: Elektr chilangarlik ishlari	 avtomobillarni elektr jihozlari, tizimlari va qismlari; elektr simlarni ulash va birlashtirish usullari va ketma-ketligi; elektrotexnik materiallarning asosiy turlari, xossalari va ulardan foydalanish; elektr chilangarlik ishlarida qoʻllaniladigan universal va maxsus moslamalar va nazoratoʻlchash asboblarini vazifalari va ulardan texnika xavfsizligi qoidalariga amal qilib foydalanish; elektr asboblaridan foydalanish qoidalari; elektr asboblarini ajratish-yigʻish texnologik ketma-ketligini bilish; elektr priborlarini yigʻilgandan soʻng ularni toʻgʻri yigʻilganligi sifatini tekshirish va ularni sozlash 	 yakka tartibdagi tadbirkorlar toʻlaydigan soliqlarni hisoblash; biznes-reja ishlab chiqish va uni taqdim etish; ishbilarmonlik etikasiga ega boʻlish, undan foydalanish va boshqalar. elektr simlarni ulash va birlashtirishni ketmaketlikda bajarish. elektrotexnik materiallarning turlarini aniqlash va ularning xossalarini oʻrganish; universal va maxsus moslama hamda asboblardan toʻgʻri foydalanish; avtomobildan elektr priborlarini boʻshatib olish va joyiga qoʻyishni bilish; avtomobil elektr priborlarini qismlarga ajratish va yigʻish qobiliyatiga ega boʻlish 	UK-1, UK-8, UK-9, UK-10, KK-1.2, KK-1.3 KK-2.1, KK-2.3.
2.07	Oʻquv amaliyoti. Avtomobillar tuzilishi,	 avtomobillarning umumiy tuzilishi; dvigatellarni umumiy tuzilishi; dvigatel va mexanizm tizimlari tuzilishi va ishlash tartibi; transmissiyaning umumiy tuzilishi va ishlash tartibi; yurish qismining umumiy tuzilishi; boshqarish organlarining umumiy tuzilishi. 	 avtomobillarni tuzilishini boʻlaklarga boʻlib oʻrganish; dvigatellarni mexanizm va tizimlari tuzilishi boʻyicha amaliy mashgʻulotlarni mustaqil ravishda bajarish; avtomobillarning transmissiyasi, yurish qismi, boshqarish organlarini tuzilishi boʻyicha amaliy mashgʻulotlarni mustaqil ravishda bajarish; barcha turdagi avtomobillarni tavsifnomalarini maxsus ma'lumotnoma asosida tuzib chiqish; avtomobilning birikma, agregat, mexanizmlarni 	KK-1.1, KK-1.2, KK-1.3, KK-1.4, KK-1.5, KK-2.1, KK-2.2, KK-2.3, KK-2.4.

		qismlarga ajratish va yigʻish.	
- Avtomobil elekt	r va elektron jihozlariga texnik xizmat koʻrsatish boʻyicha elektroc	chilangar kvalifikatsiyasi boʻyicha:	
3.1.1. Maxs Avtomo va el jihozlar ularga xizmat	- oʻzgarmas va oʻzgaruvchan elektr toki xususiyatlarini; - elektr tokining kuchi, kuchlanishi, quvvatini, oʻtkazuvchilar qarshiligini oʻlchov birliklarini, ularni oʻlchash; - elektromagnit va elektron zanjirlarni asosiy koʻrsatkichlarini; - oʻtkazuvchilar va tok manbalarini ketma-ket va parallel ulash prinsiplarini; - elektr oʻlchov asboblari (ampermetr, voltmetr) tuzilishi ishlash prinsiplarini; - oʻzgarmas va oʻzgaruvchan tok generatorida magnit maydoni xususiyatlarini, ularning tuzilishi va ishlash prinsiplarini;		KK-1.1, KK-1.2, KK-1.3, KK-1.4, KK-1.5.

		- avtomobil elektr jihozlariga xizmat		
		koʻrsatishning ketma ketligi;		
		- xizmat koʻrsatish turlari va usullari hamda davri.		
		- avtomobil elektr jihozlarini texnik holatiga		
		talablar hujjatlari va ularni toʻldirish tartibi.		
		- elektr jihozlarini qism va boʻlaklariga servis xizmat koʻrsatish.		
3.1.2	Oʻquvamaliyoti:	- avtomobil elektr jihozlariga servis xizmat	- avtomobil elektr jihozlariga servis xizmat	KK-1.1,
	Avtomobil elektr	koʻrsatishning ketma ketligi;	koʻrsatishning ketma ketligi, xizmat koʻrsatish	KK-1.2,
	va elektron ji-	- xizmat koʻrsatish turlari va usullari hamda davri;	turlari va usullari hamda davrini aniqlash;	KK-1.3,
	hozlari tuzilishi,	- elektr jihozlarini texnik holatiga talablar	- elektr jihozlarini texnik holatiga talablar hujjatlari	KK-1.4,
	ularga texnik xiz-	hujjatlari va ularni toʻldirish tartibi;	va ularni toʻldirishni bilish;	KK-1.5.
	mat ko`rsatish va	- avtomobil elektr jihozlarini tashxislash;	- avtomobilni oʻt oldirish tizimi, yoritish tizimi elektr	1111 2101
	ta'mirlash ishlari	- avtomobil elektr jihozlarini qismlarga ajratish,	jihozlarini tekshirish tashxislash;	
		ta'mirlash va yig`ish;	- elektr jihozlarini qismlarga ajratish, detallarni	
		- avtomobil elektr jihozlarini sinash.	saralash, qayta tiklash, almashtirish, yigʻish,	
		aveomobil cicker jinoziarini sinasii.	rostlash va kamchiliklarni bartaraf etish.	
3.1.3	Ishlab chigarish	-	-	KK-1.1,
0.2.0	amaliyoti			KK-1.2,
	umumyou			KK-1.3,
				KK-1.4,
				KK-1.5.
3.1.4	Diplom oldi	-	_	KK-1.1,
	amaliyoti			KK-1.2,
	umumyou			KK-1.3,
				KK-1.4,
				KK-1.5.
3.1.5	Davlat			2.0.
	attestatsiyasi			
	•	.2. Avtomobil texnik holatini diagnostika qili	ish boʻyicha operatorkvalifikatsiyasi boʻyicha:	
3.2.1	Diagnostika apa-	- texnik diagnostika asboblari, shu jumladan	- texnik diagnostika vositalarini, shu jumladan	KK-2.1,
	ratlarini tuzilishi va	o'lchash asboblari qurilmasi va ishlash prinsipi;	oʻlchash asboblarini ishlashga tayyorlash;	KK-2.2,

	ichlach principlari	- avtotransport vositalarini texnik koʻrikdan	- avtotransport vositalarining texnik holatini	KK-1.3,
	ishlash prinsiplari.	oʻtkazish texnologiyasi;	- avtotransport vositalarining texnik holatini tekshirish usullarini amalga oshirish uchun ish	KK-1.3, KK-1.4.
			1	KK-1.4.
		- texnik diagnostika vositalaridan va transport	joylarini tayyorlash;	
		vositalarining agregatlari, agregatlari va	- avtotransport vositalarining texnik holatini	
		tizimlarining ish jarayonlari parametrlarini	tekshirish usullarini amalga oshirish;	
		oʻlchash usullaridan foydalanish qoidalari	- avtotransport vositalarining texnik holatini	
		- texnik diagnostika asboblari, shu jumladan	tekshirish usullarini amalga oshirish uchun zarur	
		oʻlchash asboblari uchun foydalanish	boʻlgan qoʻshimcha texnologik uskunalardan	
		qoʻllanmalariga qoʻyiladigan talablar.	foydalanish.	
3.2.2	Diagnostika apa-	- nosozliklarni aniqlash va ularni bartaraf etish	- texnik diagnostika uskunalarini ta'mirlash,	KK-2.1,
	ratlarini ishlatish	usullari	oʻrnatish va sozlashni amalga oshirish;	KK-2.2,
	va ularni sozlsh	- transport vositalarining texnik holatini	- avtotransport vositalarining texnik holatini	KK-2.3,
	nosozliklarini	tekshirish	tekshirish usullarini amalga oshirish uchun zarur	KK-2.4.
	bartaraf etish. ish-	- avtotransport vositalarining texnik holatini	boʻlgan qoʻshimcha texnologik uskunalardan	
	lari	tekshirish usullarini amalga oshirish.	mustaqil foydalanish;	
		- texnik diagnostika vositalariga, shu jumladan	- universal asbob, maxsus qurilmalar (tortishgichlar)	
		oʻlchov vositalariga texnik xizmat koʻrsatish	va himoya vositalaridan foydalanish;	
		qoidalari	- dianostika apparatlaridan toʻgʻri talablarga	
			muvofiq qoʻllash.	
3.2.3	Ishlab chiqarish			KK-2.1,
	amaliyoti			KK-2.2,
				KK-2.3,
				KK-2.4.
3.2.4	Diplom oldi			KK-2.1,
	amaliyoti			KK-2.2,
	-			KK-2.3,
				KK-2.4.
3.2.5	Davlat			
	attestatsiyasi			
	•	3.3. Elektromobillarga texnik xizmat ko'rsati	ish ustasi kvalifikatsiyasi bo'yicha:	
3.3.1	Elektromobillar	- elektromobillarning rivojlanish tarixi va	- elektromobillar tuzilishi va texnik xizmat	KK-3.1,
	tuzilishi va ularga	rivojlanish bosqichlari	ko'rsatishda qo'llaniladigan jihozlardan	KK-3.2,

texnik xizmat	- elektromobillarning energiya manbalari	foydalanish;	KK-3.3,
ko'rsatish	- gibrid avtomobillar tuzilishi	- elektromagnit dvigatellar tuzilishi va texnik xizmat	KK-3.4.
	- gibrid dvigatellar tuzilishi	ko'rsatish ishlarini tashkil etish;	
	- elektromobillar tuzilishi va texnik xizmat	- elektromagnit dvigatellar tuzilishi va texnik xizmat	
	ko'rsatishda qo'llaniladigan jihozlar turlari	ko'rsatish;	
	- elektromagnit dvigatellar tuzilishi va ularga	- elektromobillarning tormoz tizimini tashxislash va	
	texnik xizmat ko'rsatish asoslari	texnik xizmat ko'rsatish;	
	- elektromobillarning tormoz tizimini tuzilishi va	- elektromobillarning boshqarish tizimini tashxislash	
	texnik xizmat ko'rsatish turlari	va texnik xizmat ko'rsatish;	
	- elektromobillarning boshqarish tizimlari tuzilishi	- elektromobillarning sovitish tizimini tashxislash va	
	va ularga texnik xizmat ko'rsatish va nazorat	texnik xizmat ko'rsatish;	
	qilish qoidalari	- elektromobillarning yurish qismini tashxislash va	
	- elektromobillarning h tizimi tuzilishi turlari	texnik xizmat ko'rsatish	
	- elektromobillarning yurish qismi tuzilishi va	- elektromobillarning navigatsion tizimi tashxislash	
	ularga texnik xizmat ko'rsatish asoslari	va sozlash;	
	- elektromobillarning navigatsion tizimi tuzilishi	- elektromobillarning akkumulyatorlarini zaryadlash;	
	va ularga texnik xizmat ko'rsatish va boshqarish	- Litium-ionli avtomobil akkumulyatorlari tuzilishi va	
	- elektromobillarning uchun dasturiy va axborot	texnik xizmat ko'rsatish usullari;	
	ta'minoti tizimlari vazifalari	- elektromobillarning asosiy nosozliklari,	
	- elektromobillarning xavfsizlik tizimi vazifasi	diagnostikash va ta'mirlash usullari;	
	- energiyani boshqarish tizimlari	- elektromobillarning uchun dasturiy va axborot	
	- elektromobillarning akkumulyatorlarini tuzilishi	tizimlari;	
	- Litium-ionli akkumulyator batareyalari tuzilishi	- elektromobillarning xavfsizlik tizimi va uni nazorat	
	va ishlatish	qilish;	
	- elektromobillarning asosiy nosozliklari,	- elektromobillarning bilan ishlashda xavfsizlik	
	diagnostikasi va ta'mirlash usullari	choralari koʻrish;	
	- elektromobillarning bilan ishlashda xavfsizlik	- quvvat invertor tizimlarini diagnostikalash;	
	choralari	- DC-DC konvertor tizimini boshqarish;	
	- elektromobillarga qo'yiladigan talablar:	- elektron boshqarish blokini diagnostikalash;	
	- quvvat invertor tizimlari	- statsionar zaryadlash stantsiyalari va ularga texnik	
	- DC-DC konvertor tizimi	xizmat koʻrsatish usullari;	
	- kompyuterlashtirilgan tizim kontrollerlari	- mobil zaryadlash qurilmalari va ularga texnik	

		alaktron hashgarish blaki	xizmat ko'rsatish usullari;	
		- elektron boshqarish bloki - asinxron va sinxron motorlar tuzilishi	·	
			- elektrokimyoviy generatorlar va ularga texnik	
		- statsionar zaryad stantsiyalaridan foydalanish	xizmat ko'rsatish usullari;	
		shartlari	- OLED va LCD displeylarni boshqarish;	
		- mobil zaryadlash qurilmalaridan foydalanish	- bort kompyuterini boshqarish	
		yo'riqnomalari,		
		- traktsion invertor		
		- dvigatel-generator		
		- OLED va LCD displeylar foydalanish		
		yo'riqnomasi		
		- elektrokimyoviy generatorlar turlari		
		- bort kompyuteri boshqarish tartibi		
		- yordamchi uskunalarni tuzilishi		
3.3.2	Elektromobillar	- elektromobillar tuzilishi va texnik xizmat	- elektromobillar tuzilishi va texnik xizmat	KK-3.1,
	tuzilishi va ularga	ko'rsatishda qo'llaniladigan jihozlar turlari	ko'rsatishda qo'llaniladigan jihozlardan	KK-3.2,
	texnik xizmat	- elektromagnit dvigatellar tuzilishi va ularga	foydalanish;	KK-3.3,
	ko'rsatish ishlari	texnik xizmat ko'rsatish usullari	- elektromagnit dvigatellar tuzilishi va texnik xizmat	KK-3.4.
		- elektromobillarning tormoz tizimini tuzilishi va	ko'rsatish ;	
		texnik xizmat ko'rsatish turlari	- elektromobillarning tormoz tizimini tashxislash va	
		- elektromobillarning boshqarish tizimlari tuzilishi	texnik xizmat ko'rsatish;	
		va ularga texnik xizmat ko'rsatish usullari	- elektromobillarning boshqarish tizimini tashxislash	
		- elektromobillarning sovitish tizimi tuzilishi va	va texnik xizmat ko'rsatish;	
		ularga texnik xizmat ko'rsatish tartibi	- elektromobillarning sovitish tizimini tashxislash va	
		- elektromobillarning yurish qismi tuzilishi va	texnik xizmat ko'rsatish;	
		ularga texnik xizmat koʻrsatish usullari	- elektromobillarning yurish qismini tashxislash va	
		- elektromobillarning navigatsion tizimi tuzilishi	texnik xizmat ko'rsatish	
		va ularni boshqarish qoidalari	- elektromobillarning navigatsion tizimi tashxislash	
		- elektromobillarning akkumulyatorlarini	va sozlash;	
		zaryadlash tartibi	- elektromobillarning akkumulyatorlarini zaryadlash;	
		- Litium-ionli elektromobil akkumulyatorlari		
		tuzilishi va texnik xizmat ko'rsatish bosqichlari	va texnik xizmat ko'rsatish;	
		- elektromobillarning asosiy nosozliklari,	- elektromobillarning xavfsizlik tizimi va uni nazorat	

		diagnostikasi va ta'mirlash tartibi	qilish;	
		- elektromobillarning bilan ishlashda xavfsizlik	- elektromobillarning bilan ishlashda xavfsizlik	
		choralari	choralari ko'rish;	
		- kompyuterlashtirilgan tizim kontrollerlari	- elektron boshqarish blokini diagnostikalash;	
		- elektron boshqarish blokini diagnostikalash	- statsionar zaryadlash stantsiyalarini ishlatish va	
		usullari;	ularga texnik xizmat koʻrsatish;	
		- statsionar zaryad stantsiyalari ishlatish qoidalari	- mobil zaryadlash qurilmalari ishlatish va ularga	
		- mobil zaryadlash qurilmalari ishlatish qoidalari	texnik xizmat koʻrsatish;	
		- OLED va LCD displeylarni boshqarish usullari	- OLED va LCD displeylarni boshqarish;	
		- bort kompyuterini nazorat qilish usullari	- bort kompyuterini boshqarish	
		- yordamchi uskunalar va ulardan foydalanish	-	
3.3.3	Ishlab chiqarish	usullari		KK-3.1,
3.3.3	amaliyoti			KK-3.1, KK-3.2,
	amanyoti			KK-3.3,
				KK-3.4.
3.3.4	Diplom oldi			KK-3.1,
	amaliyoti			KK-3.2,
	,			KK-3.3,
				KK-3.4.
3.3.5	Davlat			
	attestatsiyasi			
		3.4. "B"toifali avtomobil haydovchis	si kvalifikatsiyasi boʻyicha:	
3.4.1	Maxsus fan:	- umumiy qoidalar, asosiy tushunchalar va	- umumiy qoidalar, asosiy tushunchalar va	KK-4.1,
	Yo'l harakati	terminlar, haydovchi, piyoda va yoʻlovchilarning	terminlar, haydovchi, piyoda va yoʻlovchilarning	KK-4.2,
	qoidalari va	vazifalari;	vazifalari bilish;	KK-4.3,
	harakat xavfsizligi	- harakat tartibi transport vositalarini toʻxtashi va	- harakat tartibi transport vositalarini toʻxtashi va	KK-4.4,
		toʻxtab turish tartibi;	toʻxtab turish qoidalarini mustaqil bajarish;	KK-4.5,
		- yoʻl belgilari;	- yoʻl belgilarini bilish;	KK-4.6.
		- yoʻlning qatnov qismidagi belgilar va ularning	- yoʻlning qatnov qismidagi belgilar va ularning	
		tasviri;	tasvirini ma'nosini tushunish;	
		- yoʻllarda harakatni tartibga solish;	- yoʻllarda harakatni tartibga solish ishoralari va	

- chorrahalardan o'tish;
- piyodalarning oʻtish joylari, umumiy foydalanadigan transport vositalarining toʻxtash joylaridan va temir yoʻl kesishmalaridan oʻtish;
- harakatning maxsus sharoitlari;
- transport vositalarida odam va yuk tashish;
- transport vositalarini texnik holati va jihozlari;
- nomer va taniqlik belgilari, ogohlantiruvchi yozuv va qurilmalar;
- harakat xavfsizligini ta'minlash bo'yicha avtotransport va boshqa tashkilotlar mansabdor shaxslarining vazifalari;
- kalonnada harakatlanish, fuqaro mudofaasi bo'yicha haydovchilarning vazifalari;
- avtomobilni boshqarish jihozlaridan foydalanish texnikasi;
- avtomobilni chegaralangan oraliqda boshqarish;
- avtomobilni chorrahalarda va piyodalar o'tish joyida boshqarish;
- avtomobilni transport ogimida boshqarish;
- avtomobilni kunning qorong'i vaqtida va yetarlicha ko'rinmaydigan sharoitlarda boshqarish;
- avtomobilni murakkab va alohida yoʻl sharoitlarida boshqarish;
- avtomobilni tejamli boshqarish;
- transport hodisasi;
- haydovchining kasbiy ishonchliligi;
- haydovchi mehnatining psixofiziologik asoslari;
- haydovchining ahloqiy hulqi;
- avtomobildan foydalanish xususiyatlari;
- yo'l sharoitlari;

- belgilarini ajrata olish;
- chorrahalardan o'tishni qoidalari;
- piyodalarning oʻtish joylari, umum foydalanadigan transport vositalarining toʻxtash joylaridan va temir yoʻl kesishmalaridan oʻtish, mustaqil harakatlanish;
- transport vositalarida odam va yuk tashish qoidalarini bajarish;
- transport vositalarini texnik holati va jihozlari oʻrganish;
- nomer va taniqlik belgilari, ogohlantiruvchi yozuv va qurilmalar oson ajrata olish;
- harakat xavfsizligini ta'minlash bo'yicha avtotransport va boshqa tashkilotlar mansabdor shaxslarining vazifalari bilish;
- avtomobilni chorrahalarda va piyodalar o'tish joyida mustaqil boshqarish;
- avtomobilni transport oqimida mustaqil boshqarish;
- avtomobilni kunning qorong'i vaqtida va yetarlicha ko'rinmaydigan sharoitlarda boshqarish;
- yo'l-transport hodisasi tushunish;
- haydovchining kasbiy ishonchliligi baholay olish;
- haydovchi mehnatining psixofiziologik asoslari va haydovchining ahloqiy hulqi qoidalari;
- avtotransport xoʻjaliklarida harakat xavfsizligi xizmati ishlarini tashkil qilishni mustaqil oʻrganish;
- haydovchining ishlash qobiliyatiga alkogol va narkotik moddalarining ta'siri hamda oqibatlarini baholashni oʻrganish;
- odam anatomiyasi va fiziologiyasi asoslarini oʻrganish;

3.4.5 Davlat attestatsiyasi			
3.4.2 "B" toifadagi avtotransport vositalarining tuzilishi va ularga servis xizmat koʻrsatish	xizmati ishlarini tashkil qilish; - haydovchining ishlash qobiliyatiga alkogol va narkotik moddalarining ta'siri; - umumiy vaziyatlar; - odam anatomiyasi va fiziologiyasi asoslarini; - hayot uchun xavfli holatlar va jarohatlanganlarga birinchi tibbiy yordam koʻrsatish; - yoʻl-transport hodisalarida jarohatlanganlarga birinchi tibbiy yordam koʻrsatish ketmaketligini; - yoʻllarda baxtsiz hodisa tufayli jarohatlanganlarga birinchi tibbiy yordam koʻrsatish qoidalarini dvigatelning umumiy tuzilishi va ishlashi; - sovitish tizimi; - moylash tizimi; - ta'minlash tizimi; - elektr energiyasining manba va iste`molchilari; - transmissiyaning vazifasi va umumiy tuzilishi; - yurish qismi; - tormoz tizimi; - rul boshqarmasi; - aktiv va passiv xavfsizlik tizimlari.	birinchi tibbiy yordam koʻrsatishni mustaqil bajara olish; - yoʻl-transport hodisalarida jarohatlanganlarga birinchi tibbiy yordam koʻrsatish ketma-ketligi bajarish; - yoʻllarda baxtsiz hodisa tufayli jarohatlanganlarga birinchi tibbiy yordam koʻrsatish kasbiy faoliyatini mustaqil bajarish. - avtotransport vositalariga servis xizmat koʻrsatishning turlari va davriyligi belgilash; - xavfsizlik texnikasi va atrof muhitni muhofaza qilish ishlarini bajarish; - avtotransport vositalarida amalda uchraydigan nosozliklar va ularni bartaraf etish usullari mustaqil bajarish; - "B" toifadagi avtotransport vositalariga servis xizmat koʻrsatish, qismlarga ajratish, ta'mirlash va yigʻish ishlarini bajarish; - sinash ishlarini bajarish.	KK-4.1, KK-4.2, KK-4.3, KK-4.4, KK-4.5, KK-4.6.

3.5.1.	Maxsus fan:	- umumiy qoidalar, asosiy tushunchalar va	- umumiy qoidalar, asosiy tushunchalar va	KK-5.1,
	Yo'l harakati	terminlar, haydovchi, piyoda va yoʻlovchilarning	terminlar, haydovchi, piyoda va yoʻlovchilarning	KK-5.2,
	qoidalari va	vazifalari;	vazifalari bilish;	KK-5.3,
	harakat xavfsizligi	- harakat tartibi transport vositalarini toʻxtashi va	- harakat tartibi transport vositalarini toʻxtashi va	KK-5.4,
		to'xtab turish tartibi;	toʻxtab turish qoidalarini mustaqil bajarish;	KK-5.5,
		- yoʻl belgilari;	- yoʻl belgilarini bilish;	KK-5.6,
		 yoʻlning qatnov qismidagi belgilar va ularning tasviri; 	- yoʻlning qatnov qismidagi belgilar va ularning tasvirini ma'nosini tushunish;	KK-5.7.
		- yoʻllarda harakatni tartibga solish;	- yoʻllarda harakatni tartibga solish ishoralari va	
		- chorrahalardan oʻtish;	belgilarini ajrata olish;	
		- piyodalarning o'tish joylari, umumiy	- chorrahalardan oʻtishni qoidalari;	
		foydalanadigan transport vositalarining to'xtash	- piyodalarning oʻtish joylari, umum foydalanadigan	
		joylaridan va temir yoʻl kesishmalaridan oʻtish;	transport vositalarining toʻxtash joylaridan va	
		- harakatning maxsus sharoitlari;	temir yoʻl kesishmalaridan oʻtish mustaqil	
		- transport vositalarida odam va yuk tashish;	harakatlanish;	
		- transport vositalarini texnik holati va jihozlari;	- transport vositalarida odam va yuk tashish	
		- nomer va taniqlik belgilari, ogohlantiruvchi	qoidalarini bajarish;	
		yozuv va qurilmalar;	- transport vositalarini texnik holati va jihozlari	
		- harakat xavfsizligini ta'minlash boʻyicha	oʻrganish;	
		avtotransport va boshqa tashkilotlar mansabdor shaxslarining vazifalari;	- nomer va taniqlik belgilari, ogohlantiruvchi yozuv va qurilmalar oson ajrata olish;	
		- kalonnada harakatlanish, fuqaro mudofaasi	- harakat xavfsizligini ta'minlash boʻyicha	
		boʻyicha haydovchilarning vazifalari;	avtotransport va boshqa tashkilotlar mansabdor	
		- avtomobilni boshqarish jihozlaridan foydalanish	shaxslarining vazifalari bilish;	
		texnikasi;	- avtomobilni chorrahalarda va piyodalar oʻtish	
		- avtomobilni chegaralangan oraliqda boshqarish;	joyida mustaqil boshqarish;	
		- avtomobilni chorrahalarda va piyodalar oʻtish	- avtomobilni transport oqimida mustaqil	
		joyida boshqarish;	boshqarish;	
		- avtomobilni transport oqimida boshqarish;	- avtomobilni kunning qorongʻi vaqtida va yetarlicha	
		- avtomobilni kunning qorongʻi vaqtida va	koʻrinmaydigan sharoitlarda boshqarish olish;	
		yetarlicha koʻrinmaydigan sharoitlarda	- avtomobilni tejamli boshqarish qoidalari bilish;	
		boshqarish;	- yoʻl-transport hodisasi tushunish;	

		 avtomobilni murakkab va alohida yoʻl sharoitlarida boshqarish; avtomobilni tejamli boshqarish; transport hodisasi; haydovchining kasbiy ishonchliligi; haydovchining ahloqiy hulqi; avtomobildan foydalanish xususiyatlari; yoʻl sharoitlari; avtotransport xoʻjaliklarida harakat xavfsizligi xizmati ishlarini tashkil qilish; haydovchining ishlash qobiliyatiga alkogol va narkotik moddalarining ta'siri; umumiy vaziyatlar; odam anatomiyasi va fiziologiyasi asoslarini; hayot uchun xavfli holatlar va jarohatlanganlarga birinchi tibbiy yordam koʻrsatish; yoʻl-transport hodisalarida jarohatlanganlarga birinchi tibbiy yordam koʻrsatish ketma-ketligi; yoʻllarda baxtsiz hodisa tufayli jarohatlanganlarga birinchi tibbiy yordam koʻrsatish qoidalarini. 	 haydovchining kasbiy ishonchliligi baholay olish; haydovchi mehnatining psixofiziologik asoslari va haydovchining ahloqiy hulqi qoidalari; avtotransport xoʻjaliklarida harakat xavfsizligi xizmati ishlarini tashkil qilishni mustaqil oʻrganish; haydovchining ishlash qobiliyatiga alkogol va narkotik moddalarining ta'siri hamda oqibatlarini baholashni oʻrganish; odam anatomiyasi va fiziologiyasi asoslarini oʻrganish; hayot uchun xavfli holatlar va jarohatlanganlarga birinchi tibbiy yordam koʻrsatishni mustaqil bajara olish; yoʻl-transport hodisalarida jarohatlanganlarga birinchi tibbiy yordam koʻrsatish ketma-ketligi bajarish; yoʻllarda baxtsiz hodisa tufayli jarohatlanganlarga birinchi tibbiy yordam koʻrsatish kasbiy faoliyatini mustaqil bajarish. 	
3.5.2	"B" va "C"	- dvigatelning umumiy tuzilishi va ishlashi;	- avtotransport vositalariga servis xizmat	KK-5.1,
	toifadagi	- sovitish tizimi;	koʻrsatishning turlari va davriyligi belgilash;	KK-5.2,
	avtotransport	moylash tizimi;ta'minlash tizimi;	- xavfsizlik texnikasi va atrof muhitni muhofaza qilish ishlarini bajarish;	KK-5.3, KK-5.4,
	vositalarining	- ta minash tizimi, - elektr energiyasining manbai va iste`molchilari;	- avtotransport vositalarida amalda uchraydigan	KK-5.4, KK-5.5,
	tuzilishi va ularga	- transmissiyaning vazifasi va umumiy tuzilishi;	nosozliklar va ularni bartaraf etish usullari mustaqil	KK-5.6,
	servis xizmat	- yurish qismi;	bajarish;	KK-5.7.
	koʻrsatish	- tormoz tizimi;	- "B" va "C" toifadagi avtotransport vositalariga	
		- rul boshqarmasi;	servis xizmat koʻrsatish, qismlarga ajratish,	

		- aktiv va passiv xavfsizlik tizimlari;	ta'mirlash va yigʻish ishlarini bajarish; - sinash ishlarini bajarish.	
3.5.3	Tashishlarni tashkil etish	 transport jarayoni va uning asosiy elementlari, yuk va yoʻlovchilar oqimi, asosiy tasarruf koʻrsatkichlarini, yuk ortish-tushirish ishlari; turli xildagi yuklarni tashish usullari; transport-ekspedisiya ishlari tashkil etilishi; tezkor boshqarish; 	 harakatlanuvchi tarkib ish koʻrsatkichlarini hisoblash, yuk va yoʻlovchilar oqimini aniqlash; harakat tarkibi tanlash; yuk ortish-tushirish usullarini qoʻllash; harakat grafiklarini tuzish, ilğor zamonaviy texnikalardan foydalanib tezkor boshqarish usullarini qoʻllash; -transport-ekspedisiya ishlarini bajarish; 	KK-5.1, KK-5.2, KK-5.3, KK-5.4, KK-5.5, KK-5.6,
3.5.4	Davlat attestatsiyasi			

Izoh: * DS-Davlat standartlari , KHUM-kanstruksion hujjatlarni umumiy ma'lumoti

- 6.Avtomobil elektr va elektron jihozlariga xizmat koʻrsatish kasbining oʻquv yuklamasi.
- **6.1.30711406-Avtomobil elektr va elektron jihozlariga xizmat koʻrsatish** kasbining oʻquv muddati 2 yil, oʻquv davri 80 haftani tashkil etadi.
- **6.2 30711406-Avtomobil elektr va elektron jihozlariga xizmat koʻrsatish**kasbining namunaviy va ishchi oʻquv rejasini ishlab chiqishda bloklar, fan (modul)lar nomini saqlagan holda ajratilgan vaqtni quyidagi jadvalda koʻrsatilgan chegarada kamaytirish va koʻpaytirish imkoniyati beriladi.

6.3. Fan bloklariga ajratilgan chegara foizda

Umumta'lim fanlar	42 foiz
Umumkasbiy va maxsus fanlar (ta'lim muassasasi ixtiyoridagi	28-32 foiz
soat bilan)	20-32 1012
Oʻquv amaliyoti	11-15 foiz
Ishlab chiqarish va diplom oldi amaliyoti	11-15 foiz
Davlat attestatsiyasi	1-3 foiz

Davlat attestatsiyasiga 2 hafta ajratiladi.

O'quv yilida ta'til vaqtining umumiy hajmi 10-14 hafta etib belgilanadi.

- 7. 30711406-Avtomobil elektr va elektron jihozlariga xizmat koʻrsatishkasbining ta'lim dasturini oʻzlashtirgan bitiruvchilarga qoʻyilgan talablarni baholash.
- 7.1. **30711406-Avtomobil elektr va elektron jihozlariga xizmat koʻrsatish** kasbining malaka talabi MSKOning 3-darajasiga mos kadrlarni tayyorlash huquqi mavjud boʻlgan ta'lim muassasalarida qoʻllash majburiy hisoblanadi.
- 7.2. **30711406-Avtomobil elektr va elektron jihozlariga xizmat koʻrsatish** kasbining ta'lim dasturini oʻzlashtirish uchun professional ta'limi muassasalariga tegishligi boʻyicha fan xonalari, laboratoriya xonalari va oʻquv amaliyot xonalari hamda poligonlar bilan ta'minlangan boʻlishi kerak. Fanlarning amaliy mashgʻulotlari va oʻquv amaliyotlari ishlab chiqarish korxonalar yoki boshqa ta'lim muassasalarida olib boriladigan professional ta'limi muassasalarida amaliyot xonalari va poligonlar talab qilinmaydi.
- 7.3. **30711406-Avtomobil elektr va elektron jihozlariga xizmat koʻrsatish** kasbi boʻyicha ta'lim dasturini oʻzlashtirgan bitiruvchilarni sifatini baholash quyidagi yoʻnalishlarda amalga oshiriladi:
 - -fan (modul)ni o'zlashtirish darajasini baholash;
 - -kasbni oʻzlashtirish darajasini baholash.

- 7.4. Professional ta'lim o'quvchilarining bilim saviyasi, ko'nikma va malakalarini nazorat qilishning reyting tizimi to'g'risidagi nizom talablari asosida fanni o'zlashtirishi baholanadi.
- 7.5.Professional ta'limi muassasalarida yakuniy davlat attestatsiyasini oʻtkazish tartibi toʻgʻrisida Nizom talablari asosida kasbni oʻzlashtirish darajasi baholanadi va quyidagi kasbiy kompetensiyalarini baholash indikatorlaridan foydalanadi.

7.6.1. Avtomobil elektr jihozlariga xizmat koʻrsatish chilangari kvalifikatsiyasi boʻvicha:

bo yiciia.		
Kodi	Kasbiy kompetensiyalari	Baholash indikatori
KK-1.1	Avtomobilni elektr jihozlari va tizimlarini tashxislash.	 avtomobilni elektr jihozlari tashxislash usullari; avtomobilni elektr jihozlarini asbob, moslama va stendlarda foydalanib tashxis qilish.
KK-1.2	Avtomobillarni oʻt oldirish tizimiga servis xizmat koʻrsatish ishlarini bajarish;	 avtomobillarni oʻt oldirish tizimiga servis xizmat koʻrsatish ishlaringa tayyorlash; avtomobillarni oʻt oldirish tizimiga servis xizmat koʻrsatish ishlarini mustaqil bajarish.
KK-1.3	Avtomobilelektr jihozlarini yechish va nosozliklarini bartaraf etish.	 avtomobil elektr jihozlarini nosozliklarini bartaraf etish usullari; avtomobil elektr jihozlarini nosozliklarini bartaraf etish va servis xizmat koʻrsatish ishlarini mustaqil bajarish.
KK-1.4	Servis xizmat koʻrsatish me'yoriy hujjatlarini rasmiylashtirish.	 servis xizmat koʻrsatish hisobot hujjatlarini rasmiylashtirish usullari; servis xizmat koʻrsatish hisobot hujjatlarini rasmiylashtirish
KK-1.5	Ish jarayonida mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlikni ta'minlash.	 ish jarayonida mehnatni muhofaza qilish xavfsizlikni ta'minlash usullari; ish jarayonida mehnatni muhofaza qilish xavfsizlikni ta'minlash;

7.6.2. Avtomobil texnik holatini diagnostika qilish boʻyicha operatorkvalifikatsiyasi boʻyicha:

Kodi	Kasbiy kompetensiyalari	Baholash indikatori
KK-2.1	Avtotransport vositalarining texnik holatini tekshirish uchun ish joylarini tayyorlash	 avtotransport vositalarining texnik holatini tekshirish usullari; avtotransport vositalarining texnik holatini tekshirish joylarini tayyorlash; avtotransport vositalarining texnik holatini aniqlashi.
KK-2.2	Texnik diagnostika vositalarini shu jumladan oʻlchash	– avtomobil transportini diagnostika apparatlarini

	asboblarini qoʻllash	ishlash prinsiplarini aytib berishi; – avtomobil transportini diagnostika apparatlarini ishlatish.
KK-2.3	Avtotransport vositalarining texnik holatini tekshirish uchun texnologik uskunalarni ishlatish.	 avtotransport vositalarining texnik holatini tekshirish uchun zarur boʻlgan qoʻshimcha texnologik uskunalarni ishlatish; avtotransport vositalarining texnik holatini qoʻshimcha texnologik uskunalarni orqali ishlata olishi.
KK-2.4	Ish jarayonida mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlikni ta'minlash	 ish jarayonida mehnatni muhofaza qilish xavfsizlikni ta'minlash usullari; diagnostika jihozlaridan foydalanish qoidalari.

7.6.3. Elektromobillarga texnik xizmat ko'rsatish ustasi kvalifikatsiyasi bo'yicha:

Kodi	Kasbiy kompetensiyalari	Baholash indikatori
KK-3.1	Elektromobil agregat va mexanizmlarini tashxislash, texnik xizmat koʻrsatish va ta'mirlash;	 elektromobil agregat va mexanizmlarini tashxislash, texnik xizmat koʻrsatish va ta'mirlash usullari; elektromobil agregat va mexanizmlarini tashxislash, texnik xizmat koʻrsatish va ta'mirlash.
KK-3.2	Elektromobil elektr va elektron jihozlarini tashxislash, texnik xizmat koʻrsatish va ta'mirlash;	 elektromobil elektr va elektron jihozlarini tashxislash, texnik xizmat koʻrsatish va ta'mirlash usullari; elektromobil elektr va elektron jihozlarini tashxislash, texnik xizmat koʻrsatish va ta'mirlash.
KK-3.3	Elektromobil dvigatelini tashxislash, texnik xizmat koʻrsatish va ta'mirlash;	 elektromobil dvigatelini tashxislash, texnik xizmat koʻrsatish va ta'mirlash usullari; elektromobil dvigatelini tashxislash, texnik xizmat koʻrsatish va ta'mirlash.
KK-3.4	Elektromobil batareyasi va zaryadlash qurilmalarni tashxislash, texnik xizmat koʻrsatish va ta'mirlash.	va ta iliinasii asanari,

7.6.4. "B" toifali haydovchi kvalifikatsiyasi boʻyicha:

Kodi	Kasbiy kompetensiyalari		Baholash indikatori
KK-4.1	"B" toifadagi boshqarish	avtomobillarni	 avtomobilni boshqarishga tayyorlash; kundalik koʻrikdan oʻtkazish ishlarini toʻgʻri bajarish; vaziyat (yoʻl sharoiti, ob-havo, tigʻiz payt)ni toʻgʻri

	T	
		baholash;avtomobilni yoʻriqnoma asosida qoidalarga toʻliq amal qilgan holda boshqarish.
KK-4.2	Harakat yoʻnalishida avtomobillarga servis xizmat koʻrsatish	 nosozliklarni aniqlash va diagnostika qilish; servis xizmat koʻrsatish hamda ta'mirlashga tayyorlash; servis xizmat koʻrsatish hamda ta'mirlash jarayonlarini toʻgʻri bajarish.
KK-4.3	Avtomobillarni ekspluatatsiya qilishda mayda nosozliklarni bartaraf etish	 avtomobillarni ekspluatatsiya qilishda mayda nosozliklarni bartaraf etish usullarini bilish. avtomobillarni ekspluatatsiya qilishda mayda nosozliklarni bartaraf etish ishlarini bajarish.
KK-4.4	Yoʻl harakati qoidalari va harakat xavfsizligiga rioya qilish	 yoʻl harakati qoidalari va harakat xavfsizligi boʻyicha qonun hujjatlarini bilish; yoʻl chiziqlari va belgilari koʻrinishi hamda vazifalarini toʻliq bilishi, ishora beruvchining harakatlarini tushuna olishi; yoʻl harakati qoidalari va harakat xavfsizligini toʻliq bilishi; birinchi tibbiy yordam berish koʻnikmalariga ega boʻlishi
KK-4.5	Belgilangan shakldagi hujjatlar bilan ishlash	 yoʻl varaqalari va yuk xatlarini tayyorlash tartibi; yoʻl varaqalari, yuk xatlarini toʻldirish va ularning hisobotlarni yuritish.
KK-4.6	Yoʻl-transport hodisasi sodir boʻlgan joyda jabrlanganlarga birinchi yordam koʻrsatish	 yoʻl-transport hodisasi sodir boʻlgan joyda jabrlanganlarga birinchi yordam koʻrsatishni bilish; yoʻl-transport hodisasi sodir boʻlgan joyda jabrlanganlarga birinchi yordam koʻrsatish ishlarini bajarish.

7.6.5. "BC" toifali haydovchi kvalifikatsiyasi boʻyicha:

Kodi	Kasbiy kompetensiyalari	Baholash indikatori
KK-5.1	"B" va "C" toifadagi avtomobillarni boshqarish	 avtomobilni boshqarishga tayyorlash; kundalik koʻrikdan oʻtkazish ishlarini toʻgʻri bajarish; vaziyat (yoʻl sharoiti, ob-havo, tigʻiz payt)ni toʻgʻri baholash; avtomobilni yoʻriqnoma asosida qoidalarga toʻliq amal qilgan holda boshqarish.
KK-5.2	Harakat yoʻnalishida avtomobillarga servis xizmat koʻrsatish	 nosozliklarni aniqlash va diagnostika qilish; servis xizmat koʻrsatish hamda ta'mirlashga tayyorlash; servis xizmat koʻrsatish hamda ta'mirlash jarayonlarini toʻgʻri bajarish.

KK-5.3	Avtomobillarni ekspluatatsiya qilishda mayda nosozliklarni bartaraf etish	 avtomobillarni ekspluatatsiya qilishda mayda nosozliklarni bartaraf etish usullarini bilish. avtomobillarni ekspluatatsiya qilishda mayda nosozliklarni bartaraf etish ishlarini bajarish.
KK-5.4	Yoʻl harakati qoidalari va harakat xavfsizligiga rioya qilish	 yoʻl harakati qoidalari va harakat xavfsizligi boʻyicha qonun hujjatlarini bilish; yoʻl chiziqlari va belgilari koʻrinishi hamda vazifalarini toʻliq bilishi, ishora beruvchining harakatlarini tushuna olishi; yoʻl harakati qoidalari va harakat xavfsizligini toʻliq bilishi; birinchi tibbiy yordam berish koʻnikmalariga ega boʻlishi
KK-5.5	Belgilangan shakldagi hujjatlar bilan ishlash	 yoʻl varaqalari va yuk xatlarini tayyorlash tartibi; yoʻl varaqalari, yuk xatlarini toʻldirish va ularning hisobotlarni yuritish.
KK-5.6	Yoʻl-transport hodisasi sodir boʻlgan joydajabrlanganlarga birinchi yordam koʻrsatish	 yoʻl-transport hodisasi sodir boʻlgan joyda jabrlanganlarga birinchi yordam koʻrsatishni bilish; yoʻl-transport hodisasi sodir boʻlgan joyda jabrlanganlarga birinchi yordam koʻrsatish ishlarini bajarish.
KK-5.7.	Yengil va yuk avtomobillarda tashish ishlarni tashkil etish	 avtomobillarda yuk va yoʻlovchi tashish qoidalarini bilish; avtomobillarda yuk va yoʻlovchi tashish ishlarini toʻgʻri bajarish.

Tayanch so'zlar:

Professional ta'lim, kasb, mutaxassislik, kvalifikatsiya, ta'lim dasturi, ta'lim standarti, malaka talabi, o'quv reja, kompetensiya, umumiy kompetensiya, kasbiy kompetensiya, bilim, ko'nikma kasbiy faoliyat obyekti, kasbiy faoliyat turi, kasbiy faoliyat sohasi, o'quv fani, kasbiy fanlar, kasbiy fanlar, umumkasbiy fanlar, maxsus fanlar, amaliyotlar, o'quv amaliyoti, ishlab chiqarish amaliyoti, diplom oldi amaliyoti, mustaqil ta'lim.

Avtomobil elektr jihozlari, generator, akkumulyator batareyasi, oʻt oldirish shamlari, lampalar, uzellar, chilangarlik, konstruksiyalar, nazorat oʻlchash asboblar, servis xizmat koʻrsatish, ta'mirlash, metallar, tokarlik,frezerlash, qirqish, jilvirlash.

ISHLAB CHIQILDI

Pedagogik innovatsiyalar, professional ta'lim boshqaruv hamda pedagog kadrlarni qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish

Asaka tuman 2-son kasb-hunar maktabi direktori

2023 yil «<u>Q</u>2 » <u>OB</u>

M.O'.

KELISHILDI

Oʻzbekiston Respublikasi

Transport Vaziri oʻrinbosari

I.Abdugafarov

2023 yil « ② » _ 08

M.Oʻ

Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi Professional ta'limni o'quv-me'yoriy va metodik muvofiqlashtirish boshqarmasi boshlig'i

O'.Alijonov

2023 yil « <u>Q9</u> » <u>O8</u>

M.O'.

30711406- Avtomobil elektr va elektron jihozlariga xizmat koʻrsatish kasbining malaka talabi va oʻquv rejani ishlab chiqqan ishchi guruh a'zolari

	F.I.SH	Ish joylari va lavozim	Imzo
1	E.Ergashev	Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi Professional ta'limni oʻquv-me'yoriy va metodik muvofiqlashtirish boshqarmasi bosh mutaxassisi	3 3 mg/
2	A.Parmanov	Pedagogik innovatsiyalar instituti Ta'lim texnologiyalari, oʻquv reja va dasturlarni ishlab chiqish boʻlimi boshligʻi	churif 3
3	N.Sultanov	Pedagogik innovatsiyalar instituti Ta'lim texnologiyalari, oʻquv reja va dasturlarni ishlab chiqish boʻlimi bosh mutaxassisi	
4	A.Mirzayev	Asaka tuman2-son kasb-hunar maktabi OʻIBDOʻ	Alm
5	A.Pozilov	Asaka tuman2-son kasb-hunar maktabi Ishlab chiqarish ta'limi boʻyicha director oʻrinbosari	New Prof
6	A.Ergashev	Asaka tuman2-son kasb-hunar maktabi maxsus fan o'qituvchisi'	Thereof
7	O.Nurmatov	Asaka tuman2-son kasb-hunar maktabi maxsus fan oʻqituvchisi'	Human
8	F.Mirzayev	Asaka tuman2-son kasb-hunar maktabi Ishlab chiqarish ta'limi ustasi	Much
9	O.Urmonov	Asaka tuman2-son kasb-hunar maktabi Ishlab chiqarish ta'limi ustasi	Ooof
10	I.Rahmonova	Asaka tuman2-son kasb-hunar maktabi Ishlab chiqarish ta'limi ustasi	Ref
11	M.Valijonova	Asaka tuman2-son kasb-hunar maktabi maxsus fan oʻqituvchisi'	Bucks